МОТИВИ

ОТНОСНО: Проект на Заповед за изменение и допълнение на Методиката за подбор на лица с трайни увреждания, утвърдена със Заповед № РД-01-428/16.12.2022 г. на заместник министър-председателя по социалните политики и министър на труда и социалната политика

Причини, които налагат приемането на предложения проект на акт

Министерството на труда и социалната политика е краен получател с ангажимент за цялостната реализация на проект „Предоставяне на помощни средства за лица с трайни увреждания“ по Националния план за възстановяване и устойчивост. Преките инвестиционни дейности обхващат предоставянето и финансирането на високотехнологични помощни средства (ВПС) за лица с трайни увреждания.

Предвидено е ВПС по проекта да бъдат предоставяни на физически лица с трайни увреждания (деца и възрастни в трудоспособна възраст), съобразно заявената потребност, в случай, че не са получили подкрепа за конкретно помощно средство, финансирана едновременно от институция, оперираща с публични средства, и съобразно заложени ред и условия в утвърдената за целите на проекта Методика за подбор на лица с трайни увреждания. Посредством Методиката се прави оценяването и подборът на кандидат-ползвателите на ВПС, като се вземат предвид здравето и специфичните им нужди и техните социално-демографските характеристики.

Административните процеси, свързани с осигуряване на достъпа до необходимите ВПС, от момента на заявяване на подкрепата до насочване към фактическото предоставяне, се осъществяват по линия на системата за социално подпомагане, като за целта на областно ниво са създадени комисии за оценка.

В периода 17.05.2024 – 17.07.2024 г. Агенцията за социално подпомагане обяви процедурата за подбор на кандидати за осигуряване на ВПС. В хода на първата процедура се установиха случаи на заявени потребности от осигуряване на две модулни протези, поради двойна ампутация или наличие на вродена малоформация на кандидат, които на този етап няма как да бъдат удовлетворени, тъй като е заложено на всеки кандидат да бъде предоставено само едно ВПС от Приложение № 5 към Методиката, в случай, че отговаря на условията за достъп. Обосновано е в такива хипотези, да се въведе регламент, позволяващ осигуряването на две изделия, изработвани по поръчка база индивидуално задание, при заявена и установена потребност, съобразно медицинската експертиза, за оказването на цялостна и адекватна подкрепа.

Очакваният резултат от реализацията на проекта е да бъдат подкрепени 3 300 лица, като предпоставка за активното им социално приобщаване чрез работа, труд, обучение, рехабилитация с възможности за водене на по-независим начин на живот.

Предвид заложеният индикатор по проекта и съобразяването на Приложение №5 към Методиката с одобрения проект, доколкото той като инвестиция, включена в Националния план за възстановяване и устойчивост, съдържа подробен набор от мерки за целите на последващия мониторинг и изпълнение, в т.ч. ключови етапи, цели и прогнозни разходи, надлежно мотивирани и обосновани с очакваното социално-икономическо въздействие на национално ниво, на всеки кандидат-ползвател може да бъде предоставено само едно ВПС от Приложение № 5 към Методиката.

В съответствие с регламентите на Методиката, подборът се извършва на база изчислената полезност на конкретното ВПС спрямо степента на ограничена функционалност и работоспособност на кандидат-ползвателите по възходящ ред. Констатирано е наличието на явна техническа грешка, защото селекцията следва да бъде осъществена по низходящ ред с презумпцията, че колкото по-висока е полезността на конкретното ВПС, толкова повече ползването му би благоприятствало участието на кандидат-ползвателя в икономическите и социални процеси, каквато е идеята от реализацията на проекта. В този смисъл е необходима промяна.

В Методиката за подбор на лица с трайни увреждания не е уточнен времевият диапазон по отношение на извършването на справките за установяване наличието на двойно финансиране, което създава затруднения за удостоверяване на това обстоятелство от страна на социалните работници от комисиите за оценка. В този контекст е целесъобразна промяна с относимите допълнения, тъй като липсата на двойно финансиране по повод заявено ВПС е формално изискване за достъп на кандидатите по проекта.

Настоящият проект на акт е в отговор на необходимите корекционни действия за изменение и допълнение на Методиката за подбор на лица с трайни увреждания, породени от установените затруднения при нейното прилагане.

Проектът на Заповед за изменение и допълнение на Методиката за подбор на лица с трайни увреждания е разработен на основание чл. 11, ал. 1 от Постановление на Министерския съвет № 157 от 7 юли 2022 г. за определяне на органите и структурите, отговорни за изпълнението на Плана за възстановяване и устойчивост на Република България, и на техните основни функции.

Цели, които се поставят

С проекта на акт се предлага уреждане на статута на заявителите от приключилата първа кампания за подбор, които имат нужда от 2 модулни протези, поради липса или загуба на 2 крайника в резултат на ампутации или аномалии. Това ще позволи прилагането на ретроактивност и оценка на потребностите на заварените случаи.

Въвежда се възможността в случаите, когато кандидат-ползвател е с доказан дефицит на долни и/или горни крайници, вследствие на двойна ампутация или вродена малоформация, и заявява потребност от осигуряването на две ВПС от т. 11 в Приложение № 5 към Методиката, ВПС да може да бъдат предоставени, като същевременно отговаря на условията за достъп до проекта и има издадена експертна препоръка с одобрение.

Прецизирани са норми, касаещи ефективността при подбора и преценката за включване в проекта на кандидатите, което да гарантира максимална успеваемост за постигане на заложената проекта цел, по предназначение.

Очаквани резултати от прилагането на новата уредба

Очакваните резултати от приемането на предложената промяна е целесъобразното отстраняване на установените отклонения в процеса по прилагане на Методиката с оглед оказването на цялостна подкрепа за кандидатите.

Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба

Проектът на акт не оказва финансово въздействие върху държавния бюджет.